

Τίτλος μαθήματος:	Φύλο και Υγεία				
Κωδικός μαθ/τος:	ΑΠΥ554				
Τύπος μαθήματος:	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο μαθ/τος:	Μάστερ				
Εξάμηνο σπουδών:	2 ^ο ή 3 ^ο				
Αριθμός ECTS:	10	Διαλέξεις:		Εργαστήρια:	
Διδακτικές ώρες:	52 (13X4)				
Διδάσκουσα:	Δρ Μάρθα Αποστολίδου				
Σκοπός μαθήματος	<p>Να διερευνήσει και να εμβαθύνει στο διαθεματικό πεδίο της μελέτης του κοινωνικού φύλου σε σχέση με την υγεία. Το μάθημα θα συμβάλει στην κατανόηση των παραγόντων οι οποίοι επηρεάζουν τη δημιουργία, την εδραίωση, την αμφισβήτηση και την αποδόμηση των στερεοτύπων των φύλων γενικά και πιο ειδικά σε σχέση με την υγεία και να βοηθήσει στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης αντίληψης γύρω από θέματα κοινωνικού φύλου σε συνάρτηση με τη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική διάσταση της υγείας.</p>				
Στόχοι /Μαθησιακά αποτελέσματα μαθήματος:	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί /ές να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να διερευνούν και να αναλύουν τους όρους βιολογικό φύλο, κοινωνικό φύλο, υγεία. 2. Να εντοπίζουν και να εξετάζουν παράγοντες (θρησκεία, αξίες, κουλτούρα, ηλικία, περιβάλλον, ΜΜΕ, Κοινωνικο-πολιτισμικοί παράγοντες / φύλο και ανισότητες στην υγεία κ.ά) οι οποίοι επηρεάζουν την υιοθέτηση αντιλήψεων και στερεοτύπων σε σχέση με το φύλο και την υγεία. 3. Να εξετάζουν τις διαφορές στη νοσηρότητα και θνησιμότητα και τις διαφορές και ανισότητες στη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική πτυχή της υγείας ανάμεσα στα δύο φύλα. 4. Να εξετάζουν παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία σε σχέση με το φύλο (όπως είναι η διατροφή, η παχυσαρκία, η άσκηση, η βία ενάντια στις γυναίκες, η φτώχεια, οι προληπτικές συμπεριφορές, το κάπνισμα, το αλκοόλ, το άγχος, οι καρδιοπάθειες). 5. Να εξετάζουν και να αναλύουν τρόπους αμφισβήτησης των στερεοτύπων των φύλων και το ρόλο της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης στη δημιουργία και αμφισβήτησή τους και να εξηγούν πώς η αποικοδόμηση των στερεοτύπων των φύλων θα συμβάλει στην προαγωγή της υγείας. 6. Να εξετάζουν τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία σε σχέση με το φύλο. 7. Να αξιολογούν τις επιδράσεις του φύλου στην υιοθέτηση συμπεριφορών υγείας. 8. Να σχεδιάζουν, υλοποιούν και να αξιολογούν προγράμματα για την αποικοδόμηση των στερεοτύπων των φύλων γενικά και, πιο ειδικά, σε θέματα που αφορούν στην υγεία και την προαγωγή της. 				

Προαπαιτούμενα:	Κανένα	Προϋποθέσεις:	
Περιεχόμενο μαθήματος:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βιολογικό φύλο / Κοινωνικό φύλο (sex-gender): εννοιολογικές προσεγγίσεις. 2. Το φύλο ως κοινωνικο-πολιτισμική και οικονομικο-πολιτική κατασκευή και διαπλοκή του φύλου με άλλες όψεις της «ταυτότητας», όπως η ηλικία, η φυλή, η σεξουαλικότητα, η κοινωνικο-οικονομική διαστρωμάτωση, η θρησκεία, κ.λπ. 3. Κοινωνικο-πολιτισμικοί παράγοντες / φύλο και ανισότητες στην υγεία. 4. Φροντίδα υγείας και διακρίσεις φύλου. 5. Ρόλοι των φύλων, στρες και υγεία. 6. Φύλο, φροντίδα υγείας και κοινωνικές αλλαγές 7. Κοινωνικό φύλο, Υγεία και Κοινωνία <ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικό φύλο και πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας. • Κοινωνικό φύλο και φτώχεια • Κοινωνικό φύλο, εργασία και υγεία. • Κοινωνικό φύλο και ψυχική υγεία. • Κοινωνικό φύλο και σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία. • Κοινωνικό φύλο και προαγωγή της υγείας. • Κοινωνικό φύλο και υγεία ηλικιωμένων • Ενδοικογενειακή βία. • Σεξουαλική παρενόχληση. 8. Θέματα Ειδικού Ενδιαφέροντος (επιλογή μετά από προτάσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών /τριών). 9. Έμφυλη διάσταση στην εκπαίδευση/μετεκπαίδευση των επαγγελματιών στο χώρο της υγείας. 10. Προκατάληψη φύλου στην έρευνα στον τομέα της υγείας. 		
Προτεινόμενη και/ή απαραίτητη βιβλιογραφία:			
Βασικό βιβλίο:	<ul style="list-style-type: none"> • Annandale Ellen & Riska Elianne (2009). <i>New Connections: Towards a Gender-inclusive Approach to Women's and Men's Health</i> SAGE Publications. 		
Βιβλιογραφία/ Αναφορές :	<ul style="list-style-type: none"> • Annandale Ellen (2009). <i>Women's Health and Social Change</i>. USA: Routledge. • Bird Chloe E. & Rieker Patricia P. (2008). <i>Gender and Health: The Effects of Constrained Choices and Social Policies</i>. N.Y: Cambridge University Press. • Ettore Elizabeth & Riska Elianne (1995). <i>Gender Moods: Psychotropics and Society</i>. London: Routledge. • Hunt Kate & Annandale Ellen (2011) <i>Gender and Health: Major Themes in Health and Social Welfare</i>. Taylor & Francis Publications. • Riska Elianne (2006). <i>Musculinity and Men's Health: Coronary Heart Disease in Medical and Public Discourse</i>. USA: Rowman and Littlefield Publishing Group Inc. • Connell, Robert, W. (2006) [2002]. <i>Το Κοινωνικό Φύλο</i>, (πρόλ. Δήμητρα Κογκίδου, Φώτης Πολίτης), (μετ. Ελένη Κοτσιφού), Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. 		
Προγραμματισμένες μαθησιακές δραστηριότητες και μέθοδοι	<p>Το θεωρητικό υπόβαθρο του μαθήματος προσφέρεται μέσα από διαλέξεις. Οι έννοιες του περιεχομένου γίνονται κατανοητές μέσα από συμμετοχικές δραστηριότητες, ιδεοθύελλα, διερευνήσεις, συζητήσεις (σε ομάδες και στην ολομέλεια), έρευνα από μέρους των φοιτητών/τριών και παρουσίασης εργασιών. Η</p>		

διδασκαλίας:	εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών, η υπόδυση ρόλων, τα παιχνίδια και οι συζητήσεις στοχεύουν στην εμπλοκή όλων των φοιτητών/τριών, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας, συνεργασίας, κριτικής σκέψης, επίλυσης συγκρούσεων, δεξιοτήτων για έρευνα, για κριτική μελέτη και αξιολόγηση της βιβλιογραφίας, ανάλυση και σύνθεση, στην ενθάρρυνση της συνεργασίας καθώς στην ανάπτυξη παιδαγωγικών δεξιοτήτων.
Μέθοδοι και κριτήρια αξιολόγησης:	<ul style="list-style-type: none"> • Εργασία 30% • Παρουσίαση 15% • Συμμετοχή στις ομαδικές εργασίες στην τάξη 15% • Τελική εξέταση 40%
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνική
Πρακτική Άσκηση:	Όχι